private højere Skole har, saa kunde den dannede Middelstand og Borgerne i København ikke have staaet saa uvidende overfor den Kamp, som den højere private Skole har ført i en Aarrække for at faa Staten til enten at støtte den med Tilskud eller til selv at oprette flere højere Skoler i København med Pladser nok til Børn, hvis Forældre ønskede at lade dem faa den højere Undervisning.

Men Staten har ikke villet røre ved Sagen. For Københavns Vedkommende havde den Metropolitanskolen med kun 200 Pladser, kun for Drenge og mod en forholdsvis lav Betaling. Alle de andre studerende Drenge og Piger maatte søge til de private Skoler.

Men da den private Skole ikke vedblivende kunde drives med forholdsvis lavt betalende Elever, da Kravet om ordentlige Løninger for Lærerne steg — særlig paa Grund af at Kommunen satte Lønningerne op for Folkeskolens langt mindre uddannede Personale, da viste Miséren sig.

Ude i Provinserne er der i hver større By en Statsskole, og hvor denne ikke forslaar, har den private Skole i Byen Tilskud fra Staten for at holde Skolepengene nede paa rimelige Satser, saa at Skolebetalingen ikke overstiger Forældrenes økonomiske Evne, endda at Lærerpersonalet bliver ordentlig lønnet.

Nu er der dem der vil sige: Sæt Børnene i Kommuneskolen!!

Ja — hvis det er Nivellering nedad i Kultur man tilstræber, saa kan man anbringe Børnene der. Men netop for mange af de Borgerfamilier, som er haardest spændt for, bl. a. paa Grund af de stigende Skolepenge, er dette ensbetydende med at sænke Dannelsesniveauet for Børnene under det, hvor Forældrene selv befinder sig.

De Theoretikere, for hvem de socialistiske Theorier er Idealet, vil jo finde Tanken uhyre tiltalende.

Men Mennesker, for hvem disse Theoriers Virkeliggørelse ikke staar som Endemaalet for vor Samfundsindretning, har vanskeligt ved at finde sig tilfreds med denne Ordning.

Naar vi tænker paa saa nærliggende Episoder, som er foregaaet i Kommuneskolen:

Da Drengene vilde fremtvinge Varmeferie og henvendte sig til «Socialdemokraten«s Redaktionskontor derom. Og her tog man imod deres Ansøgning i fuldt Alvor.!

Og Dramaet med de to Børn fra Larslejstrædes Skole, Ansættelse af Plejersker til at rense Børnene i Hovederne, fordi Hjemmene, hvorfra disse Skoler rekrutteres, end ikke formaar at holde deres Børn fri for Utøj. —

Saa vil man dog sige: saalænge vi kan undgaa at sætte vore Børn i de Skoler, gør vi det. Vi ønsker, saalænge det er os muligt, at opdrage vore Børn til ansvarlige Mennesker og ikke til Mennesker, der kun kan stille Krav til Samfundet.

Da imidlertid det af Skolerne ønskede Tilskud fra Kommunen lod vente længe paa sig, maatte man nedlægge et Par af de private Skoler, der havde sluttet sig sammen i Skoleringen. Denne var bleven dannet, fordi man fra Kultusministeriet allerede for 14—15 Aar siden havde paapeget, at hvis Privatskolerne samlede traadte frem med Krav om Støtte, saaledes at det blev en Slags Skoleinstitution, der stillede Kravet, og ikke den private Skoleejer, saa vilde man være tilbøjelig til at yde Tilskud.

Den ene af de Latinskoler, der blev nedlagt, laa paa Nørrebro. Det var den eneste i det Kvarter, og den havde 200 Elever. Antageligt vil en Del Forældre af den Grund fraflytte denne store Bydel, for hvis Næringsdrivende det dog maatte være af Betydning at have ogsaa de saakaldte »bedre« Folk til deres Kunder. Børn fra de indlemmede Distrikter Brønshøj og Bispebjerg vil ogsaa derved være nødte til at tilfalde Frederiksbergs eller Østerbroes Skoler, med mindre de overflyttes til Kommuneskolen. De private højere Skoler har andraget Københavns Kommune om et Tilskud til hvert Barn af 30 Kr. aarligt. Dette vilde være billigt sluppet for Kommunen, thi i Folkeskolerne kommer hvert Barn til at koste den fra ca. 100—130 Kr. om Aaret (heri er ikke regnet hvad gennemført Mellemskoleundervisning vil koste).

Vibeke Salicath,
Borgerrepræsentant.

I kulturel Henseende er det en Tilbagegang, hvis man for at faa de mindre kultiverede Lag med skal begynde med at trække de mere kultiverede ned paa deres Standpunkt først.

En treaarig Uddannelse, som enhver Mand eller Kvinde hentet lige fra det praktiske Arbejde ved Haandens Gerning kan erhverve sig for at blive Lærer ved Kommuneskolen, er heller ikke Grundlaget for den højere Kultur, som skal bringes videre til den opvoksende Slægt for at denne kan danne Basis for en dygtig og oplyst Embedsstand.

Hvor tiltalende og hvor demokratisk det end kan tage sig ud, om man allerede nu, paa trods af en stor Del Samfundsborgeres Protest vilde fremtvinge en Enhedsskole bør man dog ikke glemme, at virkelig Kultur og Dannelse maa erhverves trinvis og uddybes gennem Slægtled.

Det første Trin maa være Folkeskolen, det næste den højere Almenskole som Forberedelse til Mellemskole og Gymnasium.

De Undtagelser blandt Eleverne i Folkeskolen der kan gaa over i Mellemskolen og dér holde Tridt med Børn fra et andet Samfundslag (det er disse Undtagelser der kan forvirre Idealister til at virke for en Enhedsskole og derigennem fremme visse doktrinaire Anskuelser) vil naturligvis, naar Kommunen giver Privatskolerne Tilskud, altid kunne flyttes over paa Gratispladser i den højere Skole.

At unddrage den højere private Skole Støtte af Kommunens Midler, saa længe indtil Staten træder til med Tilskud og derved gøre den til en Klasseskole for et Faatal af Rigfolks Børn, det vil ikke være noget Fremskridt i Udviklingen. Og Samfundet har ikke Raad til at lade allerede indvundne kulturelle Værdier forsumpe ved at lade den dannede men ubemidlede Embedsmands — og med dem ligestillede Borgeres — Børn tvinge ind i Folkeskolen. Og da dette, som ovenfor bemærket, vilde blive meget dyrere for Kommunen, saa vilde det ogsaa i pekuniær Henseende være aldeles uforsvarligt.

En anden Sag var det, om Kommunen skulde kunne overtage ogsaa den højere Skole, og drive baade en højere Skole og en Folkeskole. Men det vilde sikkert blive meget kostbart. Saa alene af den Grund kan det ikke anbefales. *Vibeke Salicath.*

I **Kvindevalgretsklubben** holdt Dr. Maikki Friberg et aandrigt Foredrag om tre af Finlands betydeligste Skribentinder Onsdag den 24. Februar. Den ene, Romanforfatterinden *Frederika Runeberg,* var Digterens Hustru. *Minna Canth* var dramatisk Forfatterinde. I *Adelaide Ehrnroth* møder vi derimod Journalisten, den glødende Forsvarer for Kvindernes Rettigheder.

Foredraget afsluttedes med Lysbilleder af de her nævnte Kvinder samt af andre Kvinder, der staar i Kvindesagens Tjeneste.

Mrs. Chapman Catts smukke Billede smilede atter til os og mindede os om, at hun efter Bestemmelsen vil være her den 19de, 20de, 21de og 22de April. I Kvindevalgretsklubben har hun lovet at tale den ene Aften. Det store Møde for Valgretsforbund og Landsforbund vil blive en af de nævnte Dage i Odd Fellow Palæets store Sal.

Kvindevalgretsklubben

afholder sin Generalforsamling Torsdag den 16. Marts Kl. 7. Omvalg af Næstformand, Sekretær og Protokolfører! Intet Forslag til Lovændring er indgivet.

Kl. 8½ samme Aften vil Frk. Frederikke Mørck holde et Foredrag om *Camilla Collett;* Norges Pioneer i Kvindestemmerets-Bevægelsen.

Vi haaber, at nye Medlemmer vil indmelde sig, da de ved det følgende Møde i April vil kunne træffe Mrs. Chapman Catt i vor Klub og muligvis høre en lille Tale af hende. Klubben fødtes jo i vor Forventning om hendes Komme hertil i 1906.

Redigeret af Fru *Johanne Münter,*
Bredgade 34.

I Chr. Nielsens Enke. Kbhvn